

punite laŭ ~e Z. ~a. 1 ~oplena, mult~a : ~a homo Z, *konduto* ; *servo ne petita, ne estas* ~a Z. 2 ~ita : *laboro finita, ripozo* ~a Z. ~aĵo. Tio, kion oni ~is : *redoni al iu la ~aĵon* Z.

* **Merizo.** Frukto de ~arbo. ~arbo. Sovaga ĉerizujo (*cerasus avium*).

merkantilisismo ٢. Ekonomia sistemo, vidanta la riĉon de la lando (ŝtato) nur en la akumulado de altprezaj metaloj k tiucele akcelanta : unuflanke la pli-grandigon de eksporto per la protekto de enlanda produktado, industrio, ekstera k transita komerco k aliflanke limiganta la importon.

Merkato. Sfero de vendo, kampo de komerca agado pri aparta branĉo : *la kolon* ~o ; *tiu varo havas vastan* ~on ; *serĉi al si novajn* ~ojn. Rm. : ~o neniam signifas plaĉon aŭ ejon.

* **Merkredo.** Kvara tago de la semajno, deirante de dimanĉo.

merkurialo ٢. G. de eŭforbiacoj (*mercurialis*).

* **Merlo.** Birdo el la ordo de paseroj, simila je malgranda korvo k lerte fajfanta (*turdus merula*).

Merlango. Mara fiŝo el fam. de gadoj (*gadus merlangus*).

* **Meso** (K). Diservo, dum kiu la sacerdoto oferas al Dio la karnon k sangon de Kristo sub formo de pano k vino : *fari* ~on.

* **Mesio.** 1 (R) Dia promesita sendato, atendata de hebreaĵoj kiel savonto de la mondo. 2 (Rk) Kristo. 3 (f) Homo rigardata kiel bezonata savonto.

Mespilo. Frukto de ~arbo, manĝebla nur kiam ĝi iĝis molmatura. ~arbo. Arbo el fam. rozacoj (*mespilus*).

mestizo Z. Ido de gepatroj, el kiuj unu estas blankrasa, k la alia indianrasa. Kp MULATO.

* **Meti** (tr). 1 a) Transigi en difinitan lokon ; *fari ke iu, io estu ie* : ~i manĝilaron sur la tablon, *vinagron en salaton, paperon en sian poŝon* ; ~i korpon en la teron Z ; ~i ŝteliston en malliberejon Z, *gardiston ĉe la pordon* ; ~i sian ĉapelon sur la kapon Z ; ~i sian subskribon al kontrakto ; *sin ~i la genuojn* Z. b) (f) : ~i varojn sur la merkaton, *monon en*

entreprenon (Kp LOKUMI) ; ~i iun sur la tronon ; ~i (prezenti) *demandon al iu, plendon ĉe la juĝisto* ; ~i la tutan kulpon sur iun ; ~i sian atenton sur ion, *sian konfidon, esperon sur, en iun, ion* ; ~i ĝujon, *timon en la koron de iu* ; ~i sumon en la kalkulon ; ~i ordon en sian paroladon, *limon al sia ambicio, finon al la diskuto*. 2 Transigi en difinitan staton, *igi ...* : ~i iun en embarason, *danĝeron, mizeron* ; ~i vian don en pecetojn ; ~i esp-on je la servo, *je la dispono de ĉiuj popoloj* ; ~i ion en forgeson Z. Al~i. Aldone ~i : *al~i plumojn al ĉapelo* ; *al tiu antaŭtimo sin al~is alia pli grava*. De~i. Forigi de sia loko : *de~i la veston* ; *de~i ringon de sia fingro* ; *mi de~as mian vivon memvole* Z.

El~i. 1 Prezenti al la vido : *el~i libron ĉe la montrofenestro*. 2 Prezenti, malŝirmi al ia efiko : *el~i al la sunaj radioj* ; *la naturo el~is nin nudaj k mizeraj sur la bordon de tiu ĉi granda mondo* Z ; *sin el~i al mokado* Z. 3 Prezenti al pripenso : *el~i demandon, problemon*. For~i. 1 Forigi, ~i flanken : *for~u tiun antaŭjuĝon* Z ; *for~i la aferon en la keston de forgeso* Z, *ĝis la grekaj kalendoj* Z. 2 Reziĝi : *for~i de si ĉian oficialan rolon* Z ; *for~i oficon* (Vd ARKIVO, FORGESI). Kun~i. Kunigi : *kun~i la manojn* ; *vortoj kun~itaj estas kreitaj per simpla kunligado de vortoj* Z ; *se oni volus kun~i plenan registron de liaj bonaj ecoj* Z. Sub~i. Meti iun aŭ ion sub la povon, influon, priagadon de iu aŭ io, sub la efikon de io : *sin sub~i al la plimulto* ; *sub~igi al la komuna disciplino* Z ; (f) *sub~i proponon al alenta konsidero, al voĉdonado*.

Metafiziko. Parto de la filozofio, kiu studas la unuajn kaŭzojn k principojn de ĉio, kiuj estas neesplorablej per la metodoj de la pozitivaj sciencoj.

Metaforo. Esprimmaniero, laŭ kiu oni donas al iu vorto signifon alian ol ĝia propra, klarigeblan per subkomprenita komparo. Kp FIGURO 4.

metakarpeo ♥. La kvin ostoj, kiuj formas la skeleton, de la polmo. Vd KARPEO, METATARSO.

Metal. Nomo de diversaj ĥemiaj elementoj facile kondukantaj varmon k elektran k produktantaj bazojn per sia kombiniĝo kun oksigeno. Ekz. : aluminio, fero, kupro, zinko, oro.